

2 Pita

Rau Yo Pita Iwode I, In Ru Ki

¹ Au, Simon Pita i, ayei urata ben kapraingi inbe aposol ke Yesu Kirisi. Au i awodo rau naii pang ang di tooltool yo katara lomu medana pang Yesu Kirisi dawa ben am nga. Ngan ye in Maro kiidi, inbe ye in tool tani yo ikau idi a ipamulidi ye so dook tiap yo bet igarungidi i, inbe ye in itoo dada dook mata yo noonoonoo nga. Le ye dada dook mata ki tani, in ilonidi a nen ngan tatara lodo medana panga.

² Ngan ang ngan lomu galanga moolmool ye Maro inbe Tool Mai kiidi yo Yesu Kirisi i. Nen le apatarau pang Maro nen, bet lo galanga kiang tani in ole iso dada pang a bet nen ngan iyei dada dook mata pang, inbe ikaua lo silene ki pang mai le mai san.

Noonoongoo Pang Di Tooltool Ke Maro Ye Dada Dook Mata Yo Bet Titoo I

³ Ngan ye yo lod galanga ye moolmool nga, ngan le ikap so le imot yo tamaka ye ngan paidi, a bet nen ngan tanepe dook, inbe tatoo dada dook mata le imot yo lono bet tatoo nga. Nen le ikap so nen paidi ye gurana ki yo mai i. Ye in itoo dada yo dook mata in leu, inbe ene mai san ke bet di tooltool tipayiti ye. Ngan nen le ipootidi panga ye taunu bet taye ben di tooltool ki. ⁴ Moolmool, ye in itoo dada dook mata inbe gurana ki mai san. Ngan la le ipamede betanga bet ole iyeie dada yo dook mata ki taunu i, in paidi, a bet nen ngan dada dook tiap

ke tana yo iyolidi bet la taye sennene nga, ngan o ke bet igarungidi tiap, bong ole tatoo dada dook mata dawa ben yo itoo i.

⁵ Ngan so dook mata tina ngan Maro iyeyi paidi oo, nen le dook mata bet katara lomu medana panga leu be, bong bet nen ngan kayeyi urata le guramu bet katoo dada yo dook mata nga lapau. Ngan kumata le bet katoo dada dook mata tani nga, ngan dook mata, bong ole lomu kaua urata dook ye dada moolmool yo ke Maro nga lapau.

⁶ Inbe kumata le bet lomu kaua urata dook ye dada moolmool tani nga, ngan dook mata, bong ole kakap tutang ye nepongo kiang lapau. Inbe kumata le bet kakaptutang ye nepongo kiang nga, ngan dook mata, bong ole kakodo le kamede inbe kasolo urata moonoo yo bet pombe pang yang, ngan lapau. Inbe kumata le bet kakodo le kamede nen nga, ngan dook mata, bong ole katoo dada dook mata le imot yo Maro lono bet katoo ngan lapau. ⁷ Inbe kumata le bet katoo dada dook mata le imot yo Maro lono bet katoo nga, ngan dook mata, bong ole lomu mai san pang di diemu yo titara lodi medana pang Kirisi ngan lapau. Inbe kumata le bet lomu mai san pang di diemu nga, ngan dook mata, bong bet nen ngan ole kayeyi dada dook mata yo bet lomu mai san pang di tooltool nga le imot ngan lapau. ⁸ Ngan kumata le bet tasudungu toongoo dada dook mata tina ngan le ikenen leu nga, ngan ole ipaposidi ben idi nga lod galanga moolmool ye Tool Mai kiidi Yesu Kirisi, inbe lo galanga kiidi tani in ole ilonidi le tanepe ye nepongo yo dook mata i. ⁹ Bong kumata bet tool sa itoo dada tina ngan tiap nga, ngan ye in dawa ben

tool mata kis yo ikamata ni tiap i. Inbe ye in lon kalli ye yo Maro ipamule a igiri dada dook tiap ki ke sennene yo mugu ngan iyei nga.

¹⁰ Le ang di diek nga, ngan ole kakaua urata le guramu bet kattoo dada tina nga dook le imot, a bet nen ngan ipaposang ben moolmool ang ngan Maro ikiu ang, inbe ipootang panga ye taunu. Ngan ye yo awete nen nga, yesoo kumata le bet kayei so tina nga, ngan o ke bet kawala murimu pang Maro pitiap yege. ¹¹ Inbe Maro ole lon ponana pang a iso dada pang bet lo kanepes so ye malala ki. Ngan malala ki tani, in Tool Mai kiidi Yesu Kirisi yo ipamulidi ye so dook tiap yo bet igarungidi i, in inepe ye. Inbe ye la bet matan kala so ki nga le imot le taukan motingi i.

Pita Bet Ipamadit Di Tooltool Lodi Mulu

¹² Ang ngan o lomu galanga ye so yo awetewete ye, ngan oo. Inbe kaparama betanga moolmool ke Kirisi yo di tooltool tipatomonai ang ye, in oo. Bong au i lok bet apamadit lomu ye so tina ngan le ikenen leu. ¹³⁻¹⁴ Ngan au tinik i dawa ben badabada ke kaningi yo iken le mos tiap bet dook tiap i. Inbe Tool Mai kiidi Yesu Kirisi ipagalanga lok nen, bet ole palbe leu inbe agege tana i a alo. Le dookoot nga ye kene yo anepe matak rerene go nga, ngan dook mata nen bet awetewete pang a apamadit lomu mulu ye so tina nga, a bet nen ngan lomu kalli be. ¹⁵ Ngan la le dookoot nga akaua urata le gurak bet awete pang ye so tina nga, a ye kene yo bet amata ye in nga, ngan ole lomu tut so tina mulu le iken so yang.

Pita Ye Taunu Ikamata Maro Lulngana Yo Iduku Yesu I

¹⁶ Mugu ngan amwete pang ye Tool Mai kiidi Yesu Kirisi yo bet imulu a isi ngan ipa ye gurana ki maiyoko in oo. Ngan ye kene tani ngan amtoo gasagasanga sorok sa kidi tooltool yo ipa ye di tapdi lodi la le amwete pang ye, ngan tiap. Bong ye am tapmam matamam, ngan amkamata ben ye in tool ene mai ki taunu, inbe gurana ki maiyoko, ngan la le awete pang ye nga. ¹⁷⁻¹⁸ Le moolmool, yesoo ye kene yo Tamada Maro iyitmaka ene inbe iyeie ene le ilo ete ke bet di tooltool tipayiti ye in nga, ngan amnepe lapau. Le ye kene tani in amye Kirisi amnepe ye kawal mison ke Maro, inbe Maro lulngana iduku, inbe kalngana si iwetewete ye i. Le tina am tapmam amlongo Maro kalngana ipa ye malala ki a si iwetewete ye nen, “Tool in au Natuk. Au i lok panga mai san, inbe lok ponana ye.”[☆]

Betanga Yo Di Maro Koonoo Tiwodo Ngan Moolmool

¹⁹ Ngan nen le am nga lomam galanga nen, betanga yo di Maro koonoo tikap a tiwodo ilo ye rau nga, ngan moolmool. Le ken katar talngamu a kalongo betanga kidi, yesoo betanga kidi tina ngan dawa ben sul yo lulngana ilangaraia ni todo lono i. Le kaparama betanga tina le ilo ye lal yo bet Yesu imulu a isi pombe ye i. Ngan ye kene tani in ole pombe dawa ben malama yo perbe a boi ke muntu ise ngan le ilangaraia ni i. ²⁰ Bong so maiyoko yo bet lomu galanga ye in nen: Di Maro

☆ **1:17-18** Matiu (Matyu) 17:5; Maka (Mak) 9:7; Luka (Luk) 9:35

koonoo ngan sa yo bet iwodo betanga ilo ye Rau ke Maro ye ye taunu lono, ngan tiap. ²¹ Ngan ye yo awete nen nga, yesoo betanga yo di Maro koonoo tiwete nga, ngan ipa ye di tapdi lodi tiap, bong Maro Amunu Silene la ipamadit lodi bet tiwete betanga tina yo Maro lono bet tiwete nga.

2

Maro Ole Iyemenai Di Tooltool Ke Kaplungunu

¹ Ngan mugu nga, ngan di tooltool ke kaplungunu yo tiwete bet di ngan Maro koonoo nga, ngan tinepe kataunu ye di tooltool ke Isrel. Le gaongo leu, di tooltool ke kaplungunu yo tipatomonai di tooltool ye betanga doko nga, ngan di la bet se tinepe kataunu kiang nga. Di ngan ole tiyei urata dook tiap kidi mallangana tiap, bong ole tiwete betanga kidi sollono, inbe tipatomonai di tooltool kiang ye so yo ke bet igarung lodi nga. Di tooltool ke kaplungunu tina ngan ole tiwala muridi pang Tool Mai yo iyeyi tool kuto mai pang so nga le imot i. Moolmool, ole tiwala muridi pang Tool Mai yo iyimi di panga ye taunu i. Le ye dada kidi yo tiyeii i, in di tapdi ole tiyolo pang di bet igarung di palbe leu. ² Bong di tooltool alunu ole titoo patomonaingi kidi tooltool tina a tiyei dada dook tiap yo ke bet moomoodoo ye nga. Inbe ye dada dook tiap kidi tina, ngan ole di tooltool kapala tikamata le tikan paseme dada moolmool ke Maro ye betanga dook tiap. ³ Inbe di tooltool ke kaplungunu tina ngan matadi so, le ole tikaua llungunu yang ye betanga kidi yo ipa ye di tapdi lodi nga, a bet nen ngan kakap pat le so pang di.

Bong mukot yege ngan Maro lon kauga dada atu a iken in nen, bet ole iyemenai di, le nga inam bet iyeii leu. Ngan betanga yo bet Maro igarung di ye i, in ye la ikenen go i le ole igarung di.

⁴ Au i yo awete nen nga, yesoo mugu ngan di bangabangana ke Maro pattu tikapsap ye dada ke sennene, ngan le Maro ipatau di a sila tinepe tiap. Bong ikatte di tidu ye gomo yo idu lopo mata le todo ki mai mata i. Le di nango la tinepe ye ni dook tiap tani, inbe tinam ye lal yo bet Maro iyemenai di ye i. ⁵ Inbe di tooltool yo mugu ngan tinepe ye tana i, inbe titoo dada dook tiap le imot yo Maro lono bet titoo tiap nga, ngan Maro ipatau di tiap lapau. Bong iyeie oongoo mai a pombe, ngan le igarung di le imot a tilledi. Bong Noa, tool tani yo iwetewete pang di tooltool bet titoo dada dook mata noonoonoo ye Maro matana i, in la Maro iloni le ipa ye di tooltool limi be ru a tinepe dook mata i. ⁶ Inbe mugu ngan Maro igarung malala maimai ru yo Sodom le Gomora nga, ngan idaun di a ei ikan di le kawa leu la iken nga. Ngan dada tani yo iyeii nen i, in bet nen a ipitnail pang di tooltool nen, bet ole iyemenai di tooltool le imot yo titoo dada dook tiap yo Maro lono bet titoo tiap nga. ⁷ Bong ye kene tani in Maro ilono Loto le so sa igarungu tiap. Ngan Loto tani in inepe Sodom lapau, bong ye in tool dook mata noonoonoo. Inbe ye in ikamata ben di tooltool ke Sodom tisak noonoonoo, inbe tipas le tiyei urata dook tiap yo giri leu ye Maro matana nga, ngan le lon massingi ye. ⁸ Moolmool, tool dook mata noonoonoo tani, in inepe kataunu ke di tooltool ke Sodom, le ye ke kanakana ngan

ikamata dada yo tipammoo ye nga, inbe ilongo betanga dook tiap kidi tina yo tiwete nga. Le tina lono yo iken noonoonoo dook mata i, in imassingi ye mai san. ⁹ Le kakamata, di tooltool yo titoo dada dook mata yo Maro lono bet titoo nga, ngan kumata bet touanga sa pombe pang ye di nga, ngan Tool Mai Maro in lon galanga ye dada yo bet ilon di ye i. E di tooltool yo noonoodi tiap nga, ngan ole ikap urata moonoo pang di le ke bet tisor tiap. Nen le ole tiyetaia masngana dookoot nga le ilo ye lal yo bet ikarata betanga kidi tooltool a bet iyemenai di ye i. ¹⁰ Le moolmool ole tisol masngana, bong di tooltool ke kaplungunu tina yo lodi bet tinepe la gurana ke Maro parmana tiap le tisor noonongoo inbe titoo di tapdi lodi a tiyei dada dook tiap yo giri leu ye Maro matana nga, ngan ole tisol masngana mai le mai san.

Ngan di tooltool tina ngan di tapdi tiyitmak di, inbe titattadai ye soo so yo lodi bet tiyei ngan tiap lapau. Ngan nen le titattadai bet tiwete betanga dook tiap ye soo so yo Maro ikarata di a tinepe ye malala ki nga. ¹¹ Bong di bangabangana yo gurana kidi maimai le tillos di tooltool ke kaplungunu nga, ngan tiyei dada nen tiap. Le ye kene yo tikodo dama ke Tool Mai nga, ngan lodi bet tiwete betanga dook tiap sa ye di tiap. ¹² Bong di tooltool ke kaplungunu tina, ngan tiwete betanga dook tiap ye so yo lodi galanga ye tiap nga. Le di ngan dawa ben di asara gok yo taukadi lo galanga nga. Ngan nen le tipas le tipa ye soo dada kidi yo lodi bet tipa ye nga. Di asara yo nen nga, ngan tipasui di bet di tooltool tikap di a tiraumatamata di leu. Le dada gaongo leu, ole Maro igarung di dawa ben

di tooltool tiraumatamata di asara nga.

¹³ Di tooltool ke kaplungunu tina ngan tigarung di tooltool kapala lodi, le ye urata dook tiap kidi kootoonoo nga, ngan ole Maro igarung di le tisolo masngana mai. Di ngan lodi ponana ye dada dook tiap yo tiyei nga, le lodi bet bong a tiko lo ngan bet tiyei tiap, bong tiyei mallangana ye kemai leu. Nen le ye kene yo kaye di diemu kayei mailang a kakanen inbe kagauagaua lomu ye in nga, ngan tikan le tiyin kaiye mata le tina tigarung mailang kiang. Di ngan dawa ben so giri leu yo ipookoo sousoungu kiang ngan le igarungu a moomoomu ye i. ¹⁴ Ngan di tooltool tina ngan timaryoo ye geingi sennene tiap, bong matadi iyei ye di garup a lodi kaula urata ye dada dook tiap ke bauk le ikenen leu. Inbe koodi paweserai di tooltool yo tikodo le timede ye Kirisi tiao nga, ngan bet nen a tikap di la titoo dada dook tiap kidi. Inbe di ngan dada dook tiap yo ke matadi so in iso pang di. Bong Maro ikarata betanga a iken oo, bet ole iyemenai di ye.

¹⁵ Di tooltool ke kaplungunu tina ngan tigege dada dook mata, inbe tipas a la titoo dada dook tiap gaongo leu ben ke Balam yo Beor natunu i. Ngan Balam tani in Maro koonoo atu, bong matana pat mai mata, le iyei dada dook tiap bet ikap pat ye urata kootoonoo ki. ¹⁶ Bong asara ki ke solanga di tooltool yo ene donki i, in iwete panga dawa ben tool iwetewete nga a ipasak panga ye dada dook tiap ki yo iyeii i, inbe ilele bet iyei kapakapa nen mulu be.

¹⁷ Di tooltool ke kaplungunu tina ngan dawa ben ran gimono yo ran ki imaka a iwodowodo i. Inbe

di ngan dawa ben eng tene yo muru mai iman ngan itiri a ila i. Ngan la Maro ikarata ni yo todo ki imukku mata in pang di a bet tinepe ye. ¹⁸ Di ngan koodi payit di ye betebetanga kidi yo taukan kanono nga, inbe koodi paweserai di tooltool a bet nen ngan tipamadit lodi bet tiyei dada dook tiap ke bauk, le dada dook tiap matana matana kapala yo ke tana i nga. Ngan nen le di tooltool yo dookoot nga tigege di tooltool ke geingi sennene a timan nga, ngan tiyolo di a la titoo di ye dada dook tiap kidi tina. ¹⁹ Ngan di tooltool ke kaplungunu tina tiwete pang di nen, “Kumata le bet katoo am nga, ngan so sa yo bet igunkalang ngan tiap, le dook mata ke bet kapas le katoo ang tapmu lomu leu.” Tiwete pang di nen, bong di tapdi tinepe le dawa ben di tooltool yo tiyei urata ben di poranga nga, yesoo dada dook tiap yo tiyei nga, ngan iyei mai pang di le tinepe parmana. Ngan nanga, kumata bet tool atu imalum pang so sa bet iyei kuto mai panga nga, ngan ye in ben poranga ki. ²⁰ Mugu ngan di tooltool ke kaplungunu tina ngan tigege dada dook tiap ke tana yo bet igarung di nga, inbe tiportak lodi pang Tool Mai kiidi Yesu Kirisi. Ngan nen le lodi galanga moolmool ye tool tani yo ikau idi a ipamulidi ye so dook tiap yo bet igarungidi i. Bong timulukala dada dook tiap mulu a la tinepe dada dook tiap tina ngan parmana. Atoo, mugu ngan ye kene yo titara lodi medana pang Yesu tiao nga, ngan Maro lono bet igarung di le dook tiap mata tiap, bong yo dookoot nga tiwala muridi panga le ole igarung di le dook tiap le dook tiap ki taunu. ²¹ Kumata bet di tooltool lodi galanga tiap ye dada dook mata noonoonoo ke Maro nga,

ngan o ke bet tisolo urata moonoo mai mata tiap. Bong lodi galanga ye, lo ngan bet tiwala muridi pang dada dook mata tani yo Maro ye taunu itaru a di tooltool tiwetewete pang di ye in nga, ngan la ole tisolo urata moonoo mai le mai ki taunu nga. ²²Ngan tiyei nen le itarye betanga ru. Betanga tina ngan atu in nen, “Gaunu ilulu, motong imulu la ikana luluana tani mulu.” Inbe betanga tina ngan san mulu in nen, “Ga irriu ye ran, motong imulu la iraua tingi.”

3

Lal Ke Tool Mai Yo Bet Isi Ye I

¹Di diek yo lok pang mai san nga, ngan i rau kiau ru ki yo awode pang in naii. Ngan rau ru tina yo awodo nga, ngan bet apamadit lomu ye a bet nen ngan ole lomu kaua urata dook ye dada moolmool yo ke Maro nga. ²Au i lok bet lomu tut mulu ye betanga yo mugu ngan di Maro koonoo tiwete nga. Di ngan Maro ipootoo di panga ye taunu, inbe tikaua koonoo a tiwete betanga ki paidi. Inbe au i lok bet lomu tut ye betanga ke Tool Mai kiidi Yesu Kirisi. Ye in tool tani yo ikau idi a ipamulidi ye so dook tiap yo bet igarungidi i. Inbe betanga ki tina, ngan di aposol ki tiwete pang a kalongo oo.

³Ngan so maiyoko yo bet lomu galanga ye in nen: Dookoot nga le ilo ye lal yo bet Yesu imulu a isi ye in nga, ngan di tooltool ke pallenge sere ole pompombe a tingelera i so ke Kirisi. Inbe ole titoo di tapdi lodi a tiyei dada dook tiap yo bet lodi ponana ye nga. ⁴Ole tiwete nen, “Ai, Kirisi ipamede betanga bet imulu a isi nga, ngan le isi lapau? Ngan mukot yege ye kene yo di tiudu

timmata ye in le se dookoot katai nga, ngan so tina nga le imot ngan iken gaongo leu ben tina ye kene yo tana i pombe ye i.”⁵⁻⁶ Tiwete nen, bong kakamata, mukot yege ngan Maro iwete leu, inbe lang pombe. Inbe iyeie ran le idu pang lopo, inbe tana ise pombe ye ran a iken mallangana. Motong la ye kene san mulu ngan Maro iwete leu, inbe ki mai imol a isi le oongoo ki iduku tana mai i le imot a igarungu. Ngan di tooltool tina ngan lodi galanga ye so tina oo, bong lodi pang betanga yo nen ngan tiap.⁷ Inbe ye dada gaongo leu, Maro iwete bet lang le tana yo dookoot katai iken nga, ngan bet iken nen a inam ye ei yo bet pombe a bet nen ngan idaun di ye i. Le inam le ilo ye lal yo bet ikarata betanga kidi tooltool ye i, ngan la bet iyemenai di tooltool yo tiwala muridi pang dada dook mata yo lono bet titoo nga. Le ye kene tani in ole igarung lang le tana le ipa ye di tooltool tina yo dook tiap ngan lapau.

⁸ Le di diek yo lok pang mai san nga, ngan bet awete betanga atu pang a lomu kalli be. Tool Mai ikamata ke atu in dawa ben rai tau atu, inbe rai tau atu in ikamata ben ke atu. Le ye kamatanga ki ngan yeru nga gaongo leu.⁹ Ngan di tooltool kapala lodi tar nen bet Tool Mai in itu le ke bet iyeie betanga ki yo ipamede i, in le itara kanono tiap, bong tiap. Ngan ye punu yo a le katen malmal tarrai pang ye tiap in nen. Ye lono bet igarungu tool sa ye sennene ki yo iyei ngan tiap, bong lono bet di tooltool nga le imot tiportak lodi ye dada dook tiap kidi yo tiyei nga.

¹⁰ Bong lal yo Tool Mai bet imulu a isi ye i, in ole pombe dawa ben tool ke pinnau yo iyei urata

ki sollono i, le ke bet lomu galanga ye lal yo bet pombe ye in tiap. Ngan ye lal tani in lang katene ole putumbe a ilene, inbe mununu ki mai ole ila ni mooloo san. Inbe so le imot yo iken lang katene nga, ngan ei ole ikan di le imot. Inbe ye lal tani in tana le so le imot yo iken ye nga, ngan ei ole ikan di le tilledi lapau.*

¹¹ Ngan nanga, kumata bet so tina ngan le imot bet tilledi ye dada yo nen in nga, ngan ang ngan lomu tar bet ole katoo soo dada? Ngan dook mata nen, bet ole kanepe dook mata le dawa ben di tooltool ke Maro yo ipootoo di panga nga, inbe katoo dada dook mata le imot yo Maro lono bet katoo nga. ¹² Le dookoot ye kene yo kanepe a kanam ye lal yo Maro itaru bet Kiriisi imulu a isi ye in nga, ngan kakapge bet kayei urata ke Maro a nen ngan lal tani in ole pombe palbe leu. Ngan ye lal tani in ole ei ikana lang a igarungu, inbe so le imot yo iken lang katene nga, ngan ole ei igesnai di le tiyei ran koonoo. ¹³ Bong idi nga lod tutu betanga yo Maro ipamede i. Ngan ye in iwete nen, bet pang dama ni nga, ngan ole ikarata lang paunu inbe tana paunu ngan bet pang di tooltool yo noonoodi nga leu bet tinepe ye. Ngan la idi nga tatar matada ye so tina yo bet pombe nga.

Takaptutidi Dook Inbe Tanama Tool Mai

¹⁴ Nen le ang di tooltool kiau yo lok pang mai san nga, ye kene yo katar matamu a kanam ye so tina yo bet pombe nga, ngan kakapge bet kanepe

---

* **3:10** Dada san yo bet taportaka betanga i ye i, in nen: Ngan ye lal tani in tana le so le imot yo iken ye nga, ngan Maro ole ipapos urata dook tiap kidi yo tiyei nga, a bet nen ngan iyemenai di ye.

le tinimu iken galangana dook mata, inbe kanepé le taukamu busunu ye Maro matana. Inbe kanepé le lo botoboto sa bet iken kataunu kiang kaye ngan be, bong kaye kanepé ye lo silene dook mata. ¹⁵ Le matamu too dook ngan. Ye punu yo Tool Mai katen malmal tarrai pang di tooltool ye tiap in nen, bet inam di bet tiportak lodi a bet nen ngan ikap di a ipamulu di ye so dook tiap yo bet igarung di i. Ngan tool kiidi Paulu, yo lodo panga mai san i, in iwete betanga nen lapau. Ye in Maro ikap lo galanga dook mata panga a iwodo rau pang a iwete betanga gaongo leu ben tina yo dookoot ngan awete pang ye nga. ¹⁶ Ngan ye rau ki tina le imot yo iwodo nga, ngan iwetewete ye so tina nga. Moolmool, so kapala yo iwodo ilo ye rau ki nga, ngan imoo le ke bet lod galanga ye mata tiap. Ngan nanga, di tooltool yo lodi galanga tiap, inbe tikodo le timede ye Kirisi tiao nga, ngan tipagalanga betanga dook ye dadana tiap dawa ben tiyei ye betanga kapala yo iken ye Rau ke Maro nga. Le dada kidi yo tiyeii nen i, in di tapdi ole tiyolo pang di bet Maro igarung di ye.

¹⁷ Ang di tooltool kiau yo lok pang mai san nga, dookoot nga ang ngan lomu galanga ye so tina ngan oo. Le ken kakauwai yang dook leu ye di tooltool ke sak noonongoo. Ole nen ngan tikaua llungunu yang, ngan ole kakodo le kamede ye lomu medana yo kataru in tiap. ¹⁸ Bong kakapge bet katoos dada dook mata yo Tool Mai kiidi Yesu Kirisi bet lon ponana ye nga, a bet nen ngan iyei dada dook mata pang mai le mai san, inbe ilonang le lomu galanga ye le ikenen leu. Ye in tool ene mai san le tayitmak ene dookoot nga, inbe tayitmaka

ene a ikenen nen a tala. Moolmool.

Rau Ke Maro
The New Testament in the Arop dialect of the
Arop-Lokep language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Arop-Lokep long
Niugini

copyright © 2022 Wycliffe Bible Translators, Inc.

© Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Arop-Lokep

Dialect: Arop

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-02-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 23 Feb 2024 from source files dated 23 Feb 2024

6d295e13-7d74-5276-9c6d-7f0499d3adf2